

COMISIA DE DISCIPLINĂ DIN CADRUL BAROULUI CLUJ INCIDENȚA MAI MULTOR FAPTE REȚINUTE ÎN SARCINA UNUI AVOCAT CA SANȚIUNI DISCIPLINARE ATRAGE DUPĂ SINE APLICAREA MAI MULTOR SANȚIUNI. OPINIE SEPARATĂ

Av. dr. Horațiu-Adrian Bodea¹⁾

Rezumat: *Neprezentarea avocatului la termenele stabilite în cauză, redactarea cu întârziere (peste termen) a contestației la procesul-verbal de contravenție, neeliberarea chitanțelor pentru sumele încasate, inducerea în eroare a clienței cu scopul de a arăta că la cabinet există colaboratori avocați, care au și gradul de profesor universitar, constituie abatere disciplinară, sancționată de legea și statutul profesiei de avocat.*

Summary: *Failure of the lawyer to appear within the deadlines established in the case, late drafting (overdue) of the appeal in the minutes, failure to issue receipts for the amounts collected, misleading the client in order to show that there are collaborating lawyers in the office, who also have the degree of teacher university, constitutes a disciplinary violation, sanctioned by the law and the status of the legal profession.*

Cuvinte-cheie: *răspundere disciplinară; nerespectare imputabilă; contract de asistență juridică; evidențe profesionale.*

Keywords: *disciplinary liability; imputable non-compliance; legal assistance contract; professional evidence.*

¹⁾ Horațiu-Adrian Bodea este avocat, membru al Baroului Cluj și al Consiliului Baroului Cluj, Lector INPPA, doctor. Poate fi contactat la adresa de e-mail adrian.bodea@avocatbodea.ro

Printr-o acțiune disciplinară formulată de către Consiliul Baroului Cluj s-a solicitat sancționarea avocatului cercetat pentru mai multe fapte care constituie abateri disciplinare. Analizând actele și lucrările dosarului, Comisia de disciplină a constatat următoarele:

1. În privința neprezentării avocatului la termene, petenta i-a solicitat avocatului reprezentarea în dosarul Tribunalului Specializat Cluj, acesta încasând un onorariu și eliberând chitanță nedată la momentul la care a predat-o petentei. S-a redactat și eliberat petentei un contract de asistență juridică, având ca obiect „reprezentare tribunalul comercial”, contract redactat pe formular de contract înseriat. Avocatul nu s-a prezentat la niciunul dintre cele două termene în cauză.

Conform art. 39 alin. (1) din Legea nr. 51/1995, republicată, avocatul era dator să studieze temeinic cauzele care i-au fost încredințate și să se prezinte la fiecare termen la instanțele de judecată, conform mandatului încredințat.

Nerespectarea imputabilă a acestor îndatoriri profesionale constituie abatere disciplinară.

Apoi, conform art. 6 alin. (4) din Statutul profesiei de avocat, relația dintre avocat și clientă trebuia să se bazeze pe onestitate, probitate, corectitudine, sinceritate, loialitate și confidențialitate. Conform art. 111 din Statutul profesiei de avocat, avocatul era dator să își sfătuiască clienta cu promptitudine, în mod conștiincios, corect și cu diligență și să informeze cu privire la evoluția cazurilor ce i-au fost încredințate.

Conform art. 133 alin. (2) și (4) din Statutul profesiei de avocat, avocatul trebuia să asiste și să reprezinte clienta cu competență profesională, prin folosirea cunoștințelor juridice adecvate, a abilităților practice specifice și prin pregătirea rezonabil necesară pentru asistarea sau reprezentarea concretă a clientei, iar această asistare și reprezentare a clientei impunea diligență profesională adecvată, pregătirea temeinică a cauzei, cu promptitudine, potrivit naturii cazului, experienței și crezului său profesional.

2. Petenta a apelat la avocat pentru a ataca procesul-verbal de contravenție comunicat la data de 15.12.2017, prin care soțul acesteia a fost sancționat contravențional. Pentru serviciile avocațiale, a achitat o sumă cu titlu de onorariu avocațial, fără a primi chitanță și fără a se încheia vreun contract de asistență juridică la momentul respectiv.

Avocatul a redactat și depus, la data de 8.01.2018, la Judecătoria Cluj-Napoca, o plângere contravențională în numele soțului doamnei, anexând și o împuternicire neînseriată, nenumerotată, purtând data de 7.01.2018.

Avocatul avea obligația de a se prezenta în fața instanței de judecată și de a se pregăti temeinic, dar acesta a depus plângerea tardiv și nici nu s-a prezentat la termenul de judecată fixat, așa cum rezultă și din sentința Judecătoria Cluj-Napoca, plângerea contravențională fiind respinsă ca tardiv formulată, depunerea acesteia la data de 8.01.2018 depășind cu 5 zile termenul-limită.

Deși nu a existat un contract de asistență juridică și nici chitanță doveditoare pentru suma încasată, din probele de la dosar a reieșit că avocatul și-a asumat mandatul, prin redactarea și depunerea (tardivă) a plângerii contravenționale. Din declarațiile persoanelor audiate a reieșit aceeași stare de fapt.

Comisia de disciplină a reținut, ca abatere disciplinară, faptul că avocatul a angajat cauza, având obligația atât de a se prezenta în fața instanței de judecată, cât și de a se ocupa de aceasta printr-o pregătire temeinică, acesta a depus plângerea tardiv și nici nu s-a prezentat la termenul de judecată fixat.

3. O a treia abatere disciplinară cu care a fost sesizată comisia de disciplină a avut în vedere faptul că avocatul ar fi pretins o sumă cu titlu de avans onorariu pentru un alt coleg avocat și cunoscut profesor universitar. Noua acțiune nu a fost niciodată redactată și prezentată, iar suma a fost încasată de avocat pentru sine, folosindu-se de notorietatea celui alt avocat. Avocatul profesor universitar a fost audiat, iar acesta a afirmat că a fost contactat de către petentă, dar nu a avut cunoștință de alte angajamente cu alți avocați și nu a primit nicio sumă de bani pentru o pretinsă colaborare cu alt avocat.

4. A patra faptă care constituie abatere disciplinară distinctă constă în încălcarea art. 43 alin. (1) din Legea nr. 51/1995, republicată, a art. 122 alin. (4) și (5), art. 239 alin. (2) lit. a) și b) din Statutul profesiei de avocat, respectiv neținerea evidențelor cerute de lege conform prevederilor legale și statutare.

La dosarul disciplinar s-au depus 5 contracte de asistență juridică, având la client menționat numele petentei, dar nepurtând niciunul semnătura acesteia, și toate având aceeași serie, cu toate că din registrul depus reieșea că avocatul cunoștea ce serii i-au fost alocate pentru anul 2017, respectiv anul 2018, din înregistrările efectuate în acesta rezultând că nu a ținut cont de obligativitatea folosirii acestor serii unice. Niciunul dintre contractele întocmite de avocat nu au fost ulterioare sau măcar din ziua producerii accidentului care a generat angajarea sa pentru plângerea contravențională respinsă ca tardivă. Chitanța emisă avea, în copie, evidente urme de alterare, prin scriere peste cele consemnate deja de exemplarul roșu al chitanțierului la rubrica „dată”. Din copia chitanței s-a observat că scrisul de la dată este mai vizibil ca restul scrisului. Celelalte 3 chitanțe au creat suspiciuni suplimentare și din alte două perspective decât cele arătate mai sus.

Din toate înscrisurile a reieșit că avocatul nu și-a îndeplinit obligația de a ține evidențele profesionale cerute de lege, întocmind, fără a respecta prevederile legale, registrul de evidență a contractelor de asistență juridică. De asemenea, nu a încheiat contracte la momentul la care a prestat activitățile avocațiale pentru care a perceput onorarii.

Pentru toate motivele mai sus arătate, Comisia de disciplină a considerat că avocatul se face vinovat de încălcarea dispozițiilor art. 39 alin. (1), art. 43 alin. (1) din Legea nr. 51/1995, republicată, art. 6 alin. (4), art. 111, art. 122 alin. (4) și (5), art. 133 alin. (2) și (4), art. 239 alin. (2) lit. a) și b) din Statutul profesiei de avocat, astfel încât a dispus distinct pentru faptele ce constituie abateri disciplinare aplicarea câte unei sancțiuni, în baza art. 88 din lege.

La individualizarea sancțiunii s-au avut în vedere și dispozițiile art. 266 alin. (3) din Statutul profesiei de avocat, respectiv împrejurarea că avocatul nu a mai avut decizii disciplinare rămase definitive unde să se fi aplicat sancțiuni.

Prin urmare, cu majoritate de voturi, pentru abaterile disciplinare prevăzute la pct. 1, 2 și 3 din constatările Comisiei de disciplină, aceasta a aplicat, cumulat, interdicția de a exercita profesia pe o perioadă de 3 luni. De asemenea, pentru abaterea disciplinară prevăzută la pct. 4 din constatările Comisiei de disciplină, aceasta a aplicat sancțiunea amenzii de 2.000 lei.

OPINIA SEPARATĂ

Opinia minoritară a celui de-al treilea membru al comisiei de disciplină a avut în vedere faptul că avocatului nu ar fi trebuit să i se aplice mai multe sancțiuni.

Acesta a considerat că se impune sancționarea avocatului pentru toate faptele reținute în sarcina sa, având în vedere că au fost comise, dar nu a fost însă de acord cu aplicarea mai multor sancțiuni disciplinare distincte, ca soluție finală, fiind necesară aplicarea unei singure sancțiuni.

A considerat că, așa cum a fost exercitată o singură acțiune disciplinară pentru două sau mai multe abateri, ar fi fost necesar să fie aplicată o singură sancțiune disciplinară, în limitele prevăzute de dispozițiile art. 88 din Legea nr. 51/1995, republicată, și care să fie proporțională cu gradul de pericol al faptelor săvârșite, ținându-se seama și de împrejurările în care acestea au fost săvârșite, de modul și de mijloacele de săvârșire a acestora, de scopul urmărit, de urmarea produsă, precum și de circumstanțele personale ale avocatului și de celelalte date care rezultă din acțiunea disciplinară.

Normele legale similare (acelea privitoare la răspunderea disciplinară a angajatului, a funcționarului public, a magistratului etc.) nu prevăd în mod expres (dar nici nu interzic) posibilitatea aplicării simultane a mai multor sancțiuni disciplinare prin același act, iar, în dreptul comun, în materia răspunderii contravenționale (O.U.G. nr. 2/2001), este prevăzută obligativitatea aplicării unei sancțiuni rezultante unice atunci când abaterile sunt constatate prin același act, aspect avut de altfel în vedere și în legislația penală (concursul de infracțiuni).

Ca atare, consecutiv stabilirii de către Comisia de disciplină a vinovăției avocatului, ar fi trebuit să-i fie aplicată o singură sancțiune disciplinară rezultantă: ori sancțiunea disciplinară a amenzii, dar în cuantumul maxim prevăzut de lege (5.000 lei), ori sancțiunea disciplinară a interdicției de a exercita profesia pe o perioadă (medie față de intervalul prevăzut de lege) de șase luni.